

10. marts 2023

UPA 2023/149

Inatsisartut Suleriaasianni § 36 naapertorlugu apeqquteqaat aallaavigalugu oqallisissiaq imaattoq matumuuna saqqummiuppara:

Namminersorluni inuussutissarsiutimik aallarnisaaneq ingerlatsinerlu ajornannginnerulerlunilu orniginarnerulernissaa anguniarlugu qanoq iliorsinnaanerluta pillugu oqallisissiatut siunnersuut.
(Inatsisartunut Ilaasortaq Nivi Olsen, Demokraatit)

Tungavilersuut

Niuernikkut kiffaangissuseqarnek, aningaasarsiornikkut kiffaangissuseqarnek aammalu unammilleqatigiinnikkut kiffaangissuseqarnek annertunerpaamik siammartinnissaa Demokraatiniit qulakkeerniarlugu sulissuteqarpugut, upperigatsigumi pissutsit taakku innuttaasunut suliffeqarfinnullu atugassarititanut pitsaaneruseqarnek kinguneqartussaasoq.

Tamatamani pisortat suliassaasa pingaarnersarissavaat allaffissornikkut maleruagassatigut aporfilersuinani killormut nutaaliornek isumassarsiornerlu sikkerartinniarlugu pitsaasunik sinaakkusiinissaq.

Pingaarteqarluinnarporlu inuussutissarsiortunut akitsuutit amerlareeqisut nammanneqarsinnaasumiitsinnissaat. Akitsuutit ima qaffasitsigilinngisaannassapput suliffeqarfiit ineriartortitsinissaannut suliffinnillu pilersitsinissaannut aningaasaliinissamut ipisinneqalissallutik.

Namminersorlutik inuussutissarsiuteqartut niuernikkut ineriartorfissaminnik aallussissallutik kiffaangissuseqarnerusariaqarput, ineriartornikkut nutaaliorneqarlu suliffissanik, siuariartormik aammalu atugarissaarnermik pilersitsissapput.

Namminersorlutik inuussutissarsiuteqartut tassaapput aammalu tassaasussaapput politikikkut namminersulernissatsinnut aningaasaqarnermik qulakkeerinnittussat.

Taamaattumik inuiaqatigiittut aallarnisaanermut sakkussanik nukinnillu tunniussaqaarsinnaanissarput pingaarteqarluinnarpoq. Nutaaliorlutik isumassarsiorlutillu aallarnisaasut amerlanerusut pisariaqartippagut. Isumassarsiamiit suliffeqarfimmik ingerlalluartumik pilersitsisoqaarsinnaavoq, siuariartornikkut suliffissanillu pilersitsinerasigut inuiaqatigiinnut iluaqutaasussaq. Aalassarinnikkut sulilluarnikkullu anguneqartarpoq, kisiannili aamma inuttut ineriartorlunilu ilinniutigineqartarpoq.

Sulilluarnikkut, uteriinnikkut nutaaliorinnaassusikkullu isumassarsiortoqaarsinnaanera Demokraatiniit upperivarput, taamaasillunilu aamma inuuniutimik isumalimmik pilersitsinnaasoqartoq. Taamaattumik aallarnisaaneq immikkut samminerorusupparput inuillu amerlanerit isumassarsiamiit piviusunngortitsinissaminnut immineq upperinerulernissaat angorusullutigu.

Ajoraluartumilli inuiaqatigiit ingerlatsinerlu ima aaqqissorneqarnikuusimavoq namminersortutut inuussutissarsiuteqarnermut tulluanngitsumik. Ataani namminersortutut inuussutissarsiuteqartutut aporfissalersuisimanerit ilai eqqaalakka:

- Nunatta iluani avammullu assartuineq kisermaassisunngorlugu inississimavarput, assartuinerlutik akit qaffasissut utaqqinerillu sivisuut atuutsinneqalerlutik.
- Akileraartarnermut, uppernarsaasersuinikkut aammalu allaffissornikkut tunngassuteqartunut inuinnaat inorsillugit aaqqissuussisoqarsimavoq. Nukillaajallannernik unitsitsiinnarnissamullu qanillisisippit ilutigisaanillu inatsimmik uniuinissamut qanillisisillutik. Taakkulu avataasigut akileraartarnikkut maleruagassanik paasinerluisimagaanni akiligassitserujussuarnissamik aarlerinartumiitsitsisoqartarluni.
- Nunaminertanik tunisiniartarnek allaffissornikkut kigaappallaarujussurmik ingerlatsisoqarpoq, isumassarsiat pilersaarutillu kinguaattoornerinik kinguneqartartoq, ajorluinnaraangallu unittuuitsitsisarlutik.
- Pisortanut apeqqutissat assigiinngitsut utaqqingaatsiaqqaarluni akineqartarput ilaatigullu akineqanngivissortarlutik.
- Nunaqavissutut suliariumannittussarsiortoqartillugu nunap avataaneersunut ajorsartitaanerit takussaapput, akikinnerusumik suliarineqarsinnaanerarlugit saaffiginnittarmata. Ilaatigullu takusarparput suliarineqartussaak akisuneruliinnartartoq.

Assersuutit qulaani eqqaaneqartut pissutsit piviusuninngaanniit allat ilanngullugit takusarpagut. Sulilu tigussaanagerusumik assersuuteqalaarallaranga. Qeqertarsuarmi suliffeqarfik motoorilerisoq Nukariit tamatta oqaluttuassartaa tusarsimalerparput, ukioq ataaseq ingerlasariaqarsimasoq kommunemiit inissiamik imaqqanngitsumik attartornissamut imaluunniit pisinissamut allaffissornikkut utaqqisariaqarsimaneq aallaavigalugu aprofissalersorneqarsimasut. Uani kommuunerisaq aprofissalersuutitik nutaanik tunniussisarsimavoq, ajoraluartumillu suliffeqarfiup ineriartuutigisinnaasaanik siuariartuutissaraluanillu ajutoortitsisimalluni. Ilutigisaanik kommuunimi borgmestererisaq, IA sinnerlugu qinigaasimasoq, suliamut atatillugu kommunemiit sullissineq sortaatigut ajortortaqarnerisooq paasisinnaasimangilaa¹.

Taakku tamarmik ajortoqarneranik takutitsipput. Takutitsipput politikki tungaanniit nunatsinni suliffeqarfimmik pilersitsinissamut ingerlatsinissamullu ajornannginnerulersitsillutalu orniginarsaasariaqartugut. Apeqqullu pingaaruteqarpoq, qanoq iliussavarput?

Neriuppunga una oqallisissiatut siunnersuut suliassanut utaqqineqarsimaqisunut ingerlallualersitsisussatut aallarsartitsisuusinnaasoq. Neriuppunga Naalakkersuisut partiillu qanoq iliorsinnaanitsinnik immersueqataalluassasut. Neriuppunga namminersorlutik inuussutissarsiortut sinnerlugit aallartitat taamatuttaarlu sulisitsisut aammalu akissarsiallit kattuffii oqallinnermut akuliullutik immersueqataassasut.

Demokraatiniit isumaqarpugut namminersorluni inuussutissarsiuteqarnek nukittorsernissanut nutaaliorfiginissaanullu tamatta soqutiginnittariaqartugut.

¹ "Nukariit Qeqertarsuaq ApS: Suliffeqarfitta matuinnarnissanut aarlerinartorsiorpugut" - ilanngussaak sermitsiaq.AG 9. februar 2023

Maani Inatsisartuni Naalakkersuisut partiillu sammisamut qanoq isumaqarnersut tusassallugit qilanaaraagut.